

**EU–HORVÁTOR SZÁG
PARLAMENTI VEGYESBIZOTTSÁG**

2. ülés

2005. október 4–5.

Brüsszel

**NYILATKOZAT ÉS AJÁNLÁSOK
(elfogadás ideje: 2005. október 5.)**

SMZ/GG/sw/pel

2005. október 5.

DV\602095HU.doc

külső fordítás

PE 366.155

Az EU–Horvátország Parlamenti Vegyesbizottság 2005. október 4-5-én Brüsszelben tartotta második ülését az Európai Parlament részéről SCHMITT Pál (Magyarország, PPE-ED) és a horvát parlament részéről Gordan JANDROKOVIĆ (HDZ – Horvát Demokratikus Unió) közös elnöklétével.

A Bizottság eszmecsereét folytatott az alábbiakkal:

- Angus LAPSLEY, a balkáni térséggel foglalkozó koordinátorhelyettes (Brit Külügyminisztérium), az Európai Unió Tanácsának soros elnöksége nevében;
- Vladimir DROBNJAK, a Horvát Köztársaság főtárgyalója, a Horvát Köztársaság kormánya nevében;
- Fabrizio BARBASO, a Bővítési Főigazgatóság főigazgatója, az Európai Bizottság részéről.

A Parlamenti Vegyesbizottság tagjai a következő témákról tárgyaltak:

- igazságügyi és rendőrségi reform
- együttműködés az ICTY-vel, különös tekintettel a kormány cselekvési tervének végrehajtására
- a menekültek hazatérése és a Horvátországban élő kisebbségek helyzete, különös tekintettel a szerb kisebbségre
- a privatizációs folyamat Horvátországban
- regionális együttműködés és határokon átnyúló tevékenységek, különös tekintettel a horvát és a szomszédos országok helyi hatóságainak és közösségeinek kezdeményezéseire.

A Parlamenti Vegyesbizottság — eljárási szabályzata 3. pontjának, valamint az EU és Horvátország közti stabilizációs és társulási megállapodás 116. cikkének megfelelően — a következő ajánlásokat intézte a Stabilizációs és Társulási Tanácshoz és Horvátország és az Európai Unió intézményeihez:

Horvátország Európai Unióhoz történő csatlakozásáról

1. hangsúlyozta, hogy Horvátország számára történelméből, földrajzából és kultúrájából adódóan természetes az EU-tagság, és a csatlakozási tárgyalás 2005. október 3-án történt megnyitása mind Horvátország, mind az egész délkelet-európai térség számára szélesebb értelmű politikai jelzést jelentett; megállapította, hogy a csatlakozási perspektíva a térség valamennyi tagjelöltségre pályázó országára pozitív hatást gyakorolhat, és újból megerősítette, hogy a bővítés minden olyan európai ország számára nyitva álló átalakulási folyamat, amelyek megfelelnek a szerződésekben meghatározott kritériumoknak, és teljesítik a koppenhágai kritériumokat;
2. őszintén üdvözli az Általános Ügyek Tanácsa által 2005. október 5-én Horvátországra vonatkozóan elfogadott, Horvátország csatlakozási tárgyalásainak megnyitásáról határozó következtetéseket; melegen üdvözölte a tárgyalások tényleges megnyitását, amelyek az EU és Horvátország közti kormányközi konferencia első ülésével kezdődtek meg 2005. október

3-án Luxembourgban, és várakozással tekintett a zökkenőmentes és konstruktív tárgyalási folyamat elé;

3. emlékeztetett arra, hogy a koppenhágai Európai Tanács által 1993-ban meghatározott kritériumok értelmében a tagság elnyerésének feltétele, hogy a jelentkező ország intézményi stabilitást érjen el, biztosítsa a demokráciát, a jogállamiságot, az emberi jogok tiszteletben tartását és a kisebbségek védelmét, biztosítson működő piacgazdaságot, valamint képes legyen megbirkózni az Unión belüli verseny nyomásával;
4. hangsúlyozta, hogy az Európai Tanács koppenhágai következtetéseiben megállapították, hogy miközben a különböző csatlakozási tárgyalási folyamatok párhuzamosan zajlanak, minden jelöltet saját érdemei alapján bírálják el, ezért a csatlakozás napjára vonatkozólag semmiféle összefüggés nem áll fenn a különböző országok között;
5. üdvözölte a horvát kormány által a politikai kritériumok teljesítésének lezárására vonatkozóan elfogadott legutóbbi intézkedéseket, valamint a horvát politikai pártoknak az EU-tagsággal kapcsolatos tárgyalások során történő támogatási és együttműködési készségéről szóló közös nyilatkozatát; felhívta a Saborban jelen lévő politikai pártokat, hogy dolgozzanak tovább az elsődleges fontosságú politikai és jogi kérdéseken, amelyekkel Horvátország az EU-tagság felé vezető úton szembenéz, melyek különösen: az igazságügyi reform, folyamatos együttműködés az ICTY-vel, a kisebbségi jogok védelme és biztosítása, valamint a menekültek hazatérése;
6. üdvözölte a horvát intézmények átfogó törekvéseit és eredményeit, amelyek a szükséges politikai, társadalmi, gazdasági és egyéb reformok bevezetésével az országnak az Európai Unió irányába történő elmozdítását célozták, és emlékeztetett a működő demokráciával, a piacgazdasággal és a jogállamisággal kapcsolatban a vélemény pozitív vonatkozásaira; nagyra becsülte, hogy a kormány és a parlament a megfelelő időben létrehozta az országot a csatlakozási tárgyalásokon képviselő csoportot és különböző szerveket;
7. figyelembe véve az EU-jogszabályok Horvátország által történő elfogadásában elért haladást, különösen azt a tényt, hogy az EU joganyagának jelentős részét már elfogadták, a jogszabályokat és a reformokat pedig ennek megfelelően hajtják végre, kifejezte reményét, hogy Horvátország a legrövidebb időn belül, lehetőség szerint még ebben az évtizedben EU-tagállam lesz;
8. támogatta Horvátországnak az igazgatási kapacitása bővítésére irányuló törekvéseit az Újjáépítési, Fejlesztési és Stabilizációs Közösségi Támogatási Program (CARDS) keretében nyújtott EU-s pénzügyi támogatás, valamint a Horvátországra kiterjesztendő más programok (Phare, Ispa, Sapard) vonatkozásában, és nyomatékosan felhívta a figyelmet a jövőbeni IPA-programra, valamint az annak végrehajtásához szükséges igazgatási és stratégiai előfeltételek megalkotására;
9. aggodalmát fejezte ki Horvátország EU-tagságának a horvát lakosság körében tapasztalt csökkenő támogatása iránt, és reményét fejezte ki, hogy a támogatás ismét növekedni fog, különösen a csatlakozási tárgyalások megnyitását követően, feltéve hogy az EU-hoz való

csatlakozás előnyeiről és a csatlakozással kapcsolatos kihívásokról pontos felvilágosítást adnak a nyilvánosságnak;

A politikai kritériumokról

- igazságügyi és rendőrségi reform

10. emlékeztetett arra, hogy az EU Horvátországgal való európai partnersége az igazságügyi reformot rövid távú célként jelöli meg, amelyet megfelelő fejlesztéssel és átfogó stratégia végrehajtásával kell megvalósítani; kiemelte, hogy az igazságügyi rendszer erősítése, javuló szakmai teljesítménye, pártatlansága, valamint a bírói döntések megfelelő végrehajtására való képesség a Horvátország Európai Unióhoz való csatlakozására való felkészülés és a további gazdasági fejlődés szempontjából alapvető fontosságú;
11. üdvözölte az igazságügyi reform horvát kormány által elfogadott stratégiáját, és elismerte, hogy a kormány sikeresen megkezdte néhány hiányosság megoldását a reformfolyamat további felgyorsulásának reményében, különösen az alábbi területeken: bírósági ügykezelés, a bírók továbbképzése, a bírósági döntések végrehajtása, valamint alternatív eszközök bevezetése a jogviták eldöntésében;
12. támogatásáról biztosította a kormányt a túlnyomórészt már elfogadott korrupcióellenes jogszabályok végrehajtását célzó törekvések további erősítésében;
13. a rendőrségi reformmal kapcsolatban üdvözölte a rendőrképzés és -továbbképzés, valamint a nyomozó és hírszerző szolgálatok együttműködésének és hatékonyságának javítását célzó kormányzati lépéseket, és tudomásul vette az új belügyminiszter 2005 júliusában történt kinevezését; támogatásáról biztosította a kormányt azon törekvésében, hogy különleges figyelmet fordítsanak a rendőrség humán erőforrás-gazdálkodási rendszerére; meggyőződését fejezte ki, hogy ezek az intézkedések hozzájárulnak a jogállamiság további erősödéséhez az országban;

- Horvátország együttműködése az ICTY-vel (nemzetközi büntetőtörvényszék a volt Jugoszlávia tekintetében)

14. a Tanács 2005. október 3-i következtetéseivel összhangban megerősítette, hogy az ICTY-vel való teljes együttműködés fenntartása továbbra is feltétele a csatlakozási folyamat előrehaladásának; megállapította, hogy ez a szempont az Európai Bizottságnak a politikai kritériumok Horvátország által történő teljesítéséről készített jelentésében is szerepelni fog; tudomásul vette, hogy a Tanács megállapította, hogy az ICTY-vel való együttműködés hiányosságai minden szakaszban hatással lesznek a tárgyalások egészének előrehaladására;
15. üdvözölte a horvát kormány által múlt tavasszal kiadott cselekvési tervet, amely a hírszerzés és nyomozás minőségének javítását, valamint a vádlott és körözött személyek támogatói

hálózatának gyengítését célzó intézkedések mellett a volt Jugoszláviával foglalkozó nemzetközi büntetőtörvényszékkal (ICTY) való teljes körű együttműködés szükségességéről szóló felvilágosító és kommunikációs kampányokhoz tartalmaz fontos eszközöket; üdvözölte az ICTY főügyészenek jelentését, amely szerint Horvátország most már teljes körűen együttműködik az ICTY-vel, és reményét fejezte ki, hogy Ante Gotovinát hamarosan Hágába szállítják;

16. üdvözölte a horvát kormány szilárd elkötelezettségét az ICTY-vel való teljes körű együttműködés folytatása mellett;

17. a háborús bűncselekmények hazai bíróságon történő tárgyalásával kapcsolatban a vádlott nemzeti hovatartozása miatti egyenlőtlen elbánás megelőzése, a tanúk biztonságának garantálása, valamint az államközi igazságügyi együttműködés és kölcsönös jogsegély zavartalan működése céljából az eljárás szoros nyomon követésére ösztönözte az illetékes hatóságokat;

- a menekültek hazatérése és kisebbségi jogok

18. megállapítja, hogy Horvátország a lakossági tudatosság emelésével is előkészületeket tett a még külföldön tartózkodó menekültek hazatérésének lehetővé tételére; üdvözölte a menekültek hazatéréséről szóló szarajevói nyilatkozat Horvátország, Bosznia és Hercegovina, illetve Szerbia és Montenegró részéről történt 2005. január 31-i aláírását, amely megerősíti a három ország elkötelezettségét a hazatérés feltételeinek megteremtése, a jelenlegi tartózkodási helyükön maradni kívánók támogatása, valamint a további menekültek és elűzött személyek helyzetének 2006 végéig történő megoldása iránt; tudomásul vette, hogy Horvátország volt az első ország, amely 2005 júliusában elfogadta erre vonatkozó nemzeti ütemtervét; megállapította, hogy ezen elfogadás lehetővé teszi a folyamat következő szakaszát, amely a menekülteknek a régióba történő hazatérése egységes kezelését, a megvalósításra irányuló határozott politikai akaratot és a folyamat sikeres lezajlásához szükséges erőforrások rendelkezésre bocsátását foglalja magában; ugyanakkor elfogadta, hogy tíz évvel a háború végét követően a hazatérést nem lehet erőltetni, és a menekültek hazatérésének akadályai igen sokfélék;

19. hangsúlyozta a menekültek és hazatelepülők lakáskérdésére vonatkozó rendelkezések megvalósításának fontosságát, ideértve azokat is, akik társadalmi tulajdonban lévő lakásban lakhatási/bérleti joggal rendelkeztek, valamint a jogokba történő visszahelyezés stabilitásának és a hazatérést választók életminősége biztosításának fontosságát az anyagi erőforrások jobb szétosztása útján is; emlékeztetett arra, hogy a fenti cél eléréséhez úrrá kell lenni a lakások újjáépítésével, a vagyon újbóli birtokbavételével, az esetleges foglalkoztatási megkülönböztetéssel és az alapvető szolgáltatásokhoz való hozzájutással kapcsolatos helyi problémákon;

20. emlékeztetett arra, hogy Horvátország eddig több mint 3,5 milliárd eurót költött a menekültek hazatérésére, valamint házak, lakások és az infrastruktúra újjáépítésére;

21. emlékeztetett arra, hogy a kisebbségek a horvát társadalom szerves részét alkotják; üdvözölte a horvát kormány politikáját a kisebbségeknek a jogalkotó és végrehajtó szervekben, a helyi közigazgatásban, igazságszolgáltatásban, rendőrségen stb. való politikai részvételével és képviselésével, valamint költségvetési pénzeszközöknek a nemzeti kisebbségek részére történő odaítélésével kapcsolatban; ajánlotta a horvát kormány számára az alkotmányjog kisebbségi jogokra vonatkozó rendelkezéseinek további végrehajtását, illetve a nemzeti kisebbségek megfelelő képviselésének további garantálását az állami szerveknél; fontosnak ítélte a szociális és etnikumok közötti tolerancia további elmélyítését a horvát társadalomban, és a helyi közösségek tudatosságának erősítését a kisebbségek helyi önkormányzati intézményekben való részvételének fontosságára vonatkozóan;

A horvátországi privatizációs folyamatról

22. meglelégedéssel vette tudomásul Horvátország viszonylagos makrogazdasági stabilitását, az idegenforgalmi ágazat kiváló eredményeit és a közlekedési infrastruktúrában elért fontos eredményeket, és hangsúlyozta, hogy a kormánynak tovább kell folytatnia a gazdasági mechanizmusok működésében még fennálló gyengeségek (pl. magas külső adósság) megszüntetését célzó reformprogram megvalósítását, és a gondok (egyebek mellett a magas munkanélküliség) megoldását;
23. megállapította, hogy az elmúlt időszakban a vállalkozás-barát környezet kialakítására irányuló rendelkezésekkel az országban elért haladás ellenére a privatizációval, különösen a legnagyobb stratégiai vállalatok privatizációjával hatékonyabban kell foglalkozni; ezért ajánlotta az átszervezési és privatizációs folyamatok felgyorsítását, és azoknak kizárólag az ország szilárd és harmonikus gazdasági fejlődése érdekében történő lefolytatását; tudomásul vette az új privatizációs törvény tervezetének kidolgozását;

A regionális együttműködésről, a határokon átnyúló tevékenységekről és a szubszidiaritásról

24. az érintett országok között kompromisszumok és párbeszéd révén megteremtett regionális együttműködés és jószomszédi kapcsolatok fontosságának hangsúlyozása mellett támogatta Horvátországnak a kapcsolatok további erősítését célzó törekvéseit; üdvözölte továbbá az országnak a szomszédos országokkal még nyitva álló kérdések politikai párbeszéd útján történő rendezésére irányuló törekvéseit;
25. üdvözölte a regionális együttműködés valamennyi területén elért előrehaladást, beleértve a politikai és gazdasági területeket is, a regionális párbeszéd erősítésével összefüggésben; külön említést tett az elért együttműködési szint emelésére vonatkozóan az energiaügyi, szállítási és határbiztosítási ágazatban folytatott jelenlegi munkáról;
26. támogatta a helyi hatóságok és közösségek olyan kezdeményezéseit és tevékenységét Horvátországban és a szomszédos országokban, amelyek a határokon átnyúló megértést és a

határ menti régiók gazdasági és társadalmi fejlődését erősítik; úgy vélte, hogy ezzel összefüggésben hasznos volna közös tanácsadó testület létrehozása az EU és Horvátország részvételével a Régiók Bizottsága szintjén;

27. a decentralizációs folyamat ösztönzése és a szubszidiaritás elve Horvátországban történő tiszteletben tartásának megfigyelése érdekében hasznosnak vélte az együttműködés további elmélyítését az EU Régiók Bizottságának tagjaival, valamint a horvát regionális és helyi hatóságok képviselőivel.

* * * *